

članu, usprkos suspenziji, sva njihova prava pridržana, naročito pravo na primitak premije. Isto tako i njihova pomoć osiguraniku na koju su ovlašteni po čl.16. police, učinjena je takodjer uz priuzdržaj svih prava i ni u kom slučaju ne implicira priznanje rizika.

Odbijanje tužbe radi napuštaja takodjer je osnovano. Utvrđeno je, da je brod postao nesposoban za plovidbu 2.V. 1949. i da je tog dana brodar o tome primio obavijest. Od tog dana se računa prekluzivni rok od 6 mjeseci, koji je u francuskom pravu propisan za napuštaj za događaje, koji se dogode u Sredozemlju. Tužitelj tvrdi, da je mjesec i po dana nakon propasti broda zatražio od osiguratelja naknadu štete, pa smatra da - prema francuskom pravu - nastupa prekid zastare, i da se od tog roka počinje računati novi rok od 6 mjeseci za izjavu o napuščaju. Sud nije prihvatio ovo gledište. Smatra, da je rok od 6 mjeseci, koji osiguraniku stoji na raspolaganje za izjavu o napuščaju, neprekoračivi rok, koji se ne prekida niti obustavlja. Da je osiguratelj u roku od 6 mjeseci računajući od 2.VII.1949. dao izjavu o napuščaju, mogao je u daljem zastarnom roku tužbom ostvariti to svoje pravo.

/DMF 1959., str.31-34/

D.S.

OKRUŽNI SUD Genova, presuda od 17.III.1959.
H.De Taranto c/a Dtta Luigi Pratolongo
i Soc. L. Franzosini

Osiguranje tereta - Aktivna legitimacija osiguranika kod ugovora o osiguranju na račun koga se tiče - Osigurateljeva izjava u polici o stanju robe - Nedopustivost protivnog dokaza - Pobijanje te izjave zbog zablude, sile ili prijevare isključeno je prema trećem indosataru police osiguranja - Odsutnost primjedbi u tretnici stvara oborivu presumpciju o dobrom stanju robe u času ukrcaja

Vlasnici robe su s osigurateljem sklopili ugovor o osiguranju tereta, koji se je imao ukrcati u napuljskoj luci. Osiguranje je počelo teći od časa uskladištavanja robe u luci. Polica osiguranja je glasila "na račun onoga, koga se tiče." Osiguranjem su - medju ostalim - bili pokriveni i rizici vode. Prilikom predaje robe na odredištu ustanovljeno je, da je roba pokvarena djelovanjem vode. Tuženi osiguratelji nisu priznali naknadu štete iz dva razloga: Primaocu su osporili aktivnu legitimaciju, a osim toga su i utvrdili, da je šteta nastala prije sklapanja ugovora o osiguranju. U dokaz ove druge činjenice pozvali su se na svjedoke, a posredno i na naknadni izvještaj svojeg opunomoćenika o stanju robe i na rezultate vještačenja. Osiguratelji su istovre-

meno postavili regresni zahtjev prema brodaru, protiv koga je i osiguranik podredno postavio odštetni zahtjev.

Sud je usvojio tužbeni zahtjev osiguranika odbivši prigovore tuženih, koje je ujedno odbio i s njihovim regresnim zahtjevom prema brodaru.

Iz obrazloženja:

U konkretnom slučaju ugovor o pomorskom osiguranju bio je sklopljen za račun onoga, koga se tiče, t.j. imaoca prava na izručenje robe u luci odredišta. Kod ugovora o pomorskom osiguranju robe osiguranik dokazuje svoj interes predočenjem teretnice i dokazom, da je on primalac osigurane robe. Teretnica i policca osiguranja za račun koga se tiče, uzajamno se dopunjuju, a budući da su te isprave u konkretnom slučaju u posjedu tvrtke Stappaerts /koja je osim toga predočila i fakturu ispostavljenju na njezino ime/, to one dokazuju njezino pravo na prevezenu robu, prema tome i aktivnu legitimaciju kako protiv osiguratelja, tako i brodara.

U pogledu glavne stvari sud je stao na stajalište, da nije dopustiv dokaz svjedocima u pogledu okolnosti, koje su u otvorenom protuslovlju sa sadržajem pismene isprave te da se stoga izjava osiguratelja sadržana u polici osiguranja, kojom ovaj potvrđuje, da je prije ukrcaja prilikom sklapanja ugovora izvršen stručni pregled i utvrđeno dobro stanje robe, ne može pobijati svjedocima, već se jedino može osporiti zbog zablude, sile ili prijevare. U konkretnom slučaju se međjutim ne može osporavati zbog zablude ili prijevare, jer je ugovor sklopljen nakon izvršenog pregleda robe, a osim toga za postojanje bilo kakve mane konsensa ni naknadni izvještaj o stanju robe ni rezultati vještačenja ne daju bilo kakva temelja. Takvo pobijanje je svakako isključeno protiv trećeg, nalednjika isprave, u kojoj je ta izjava sadržana, jer treće osoba ima pravo da se oslanja na princip literalnog značaja vrijednosnog papira.

Rješavajući regresni zahtjev osiguravajućih društava protiv brodara sud je taj zahtjev odbio utvrdivši temeljem nalaza vještaka u postupku radi osiguranja dokaza, da je avarija nastupila prije no što je roba ukrcana. Ako naime u teretnici nema primjedbi, roba se smatra ukrcanom u dobrom stanju, no brodar može oboriti takvu presumpciju, ako pruži protivan dokaz o stvarnom stanju robe u času ukrcaja.

/Dir.mar.1959., str.577-584/

D.S.